

ANNA BIAŁOWĄS
Wydział Teologiczny UO

Tak to się zaczęło

(sprawozdanie)

This is how it started

In September 2015, the members of the Student Research Circle at the Faculty of Theology of the University of Opole participated in a seminar dedicated to the biblical rhetorical analysis organized by the *International Society for the Study of Biblical and Semitic Rhetoric* (RBS) at the Pontifical Gregorian University in Rome. Students together with Rev. Professor Roland Meynet dealt with the rhetorical analysis of the Hebrew text of the ascending psalms. A year later, in September 2016, members of the Student Research Circle once again took part in the seminar on biblical rhetorical analysis. This time, in the classes conducted by Rev. Professor Jacek Oniszczuk (Director of the Department of Biblical Theology at the Pontifical Gregorian University in Rome), students analysed the Greek text of the Gospel of Saint John. Then, the whole group took part in the *Fifth International RBS Conference*. On December 22, 2017, members of the Student Research Circle received the tragic news that Fr. Jacek Oniszczuk died in the Gran Sasso mountains in Italy, buried by an avalanche.

We will remember him as a smiling, modest and helpful person, committed in his work. It is an honour for us that we had a chance to meet him.

Od 21 do 25 września 2015 roku, członkowie Koła Naukowego Teologów Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego¹ uczestniczyli w „Drugim seminarium poświęconym biblijnej analizie retorycznej” (*Secondo seminario di apprendimento dell'Analisi Retorica Biblica*), które odbyło się na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie. Było to nasze pierwsze spotkanie z o. prof. Rolandem Meynetem SJ i pierwsze tego typu

¹ Członkowie Koła Naukowego Teologów WT UO na rok 2015: opiekun – ks. dr Wacław Borek, przewodnicząca – Anna Białowās, z-ca Tomasz Daniła, sekretarz – Patryk Czyż, pozostali członkowie: Patrycja Błaszkiwicz, Adrian Skutnik, Jerzy Bosowski.

seminarium, w którym brali udział studenci i teolodzy reprezentujący uniwersytety z różnych stron świata. Nasz zespół badawczy został w całości zakwalifikowany do grupy francuskojęzycznej. Początkowo byliśmy zaniepokojeni faktem, że przyjechalibyśmy do Włoch, na zajęcia, które odbywały się w języku francuskim po to, aby analizować teksty hebrajskie. Na pytanie, jak będziemy porozumiewać się w grupie, skoro nie znamy języka francuskiego, o. prof. Meynet odpowiedział „przed rozpoczęciem zajęć pomodlimy się do Ducha Świętego, abyśmy się wszyscy zrozumieli”.

Zajęcia trwające 8 godzin dziennie miały charakter laboratoryjno-badawczy i odbywały się w dwóch blokach czasowych, pierwszy od 8:30 do 12:30 i drugi od 15:00 do 19:00. W tym czasie zajmowaliśmy się analizą retoryczną tekstu hebrajskiego psalmów wstępujących, aby ostatniego dnia zajęć odkryć kompozycję całościową piętnastu psalmów. Zajęcia w całości były prowadzone przez o. prof. Meyneta SJ. W czasie przerwy obiadowej, między zajęciami, mieliśmy przyjemność poznać o. prof. Jacka Oniszczuka SJ, szefa katedry teologii biblijnej na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim. Po powrocie do Polski poszerzyliśmy Koło Naukowe o nowych członków² i jeszcze ciężiej pracowaliśmy nad analizą tekstów biblijnych.

W 2016 r. dostaliśmy zaproszenie od o. prof. Meyneta SJ na kolejne seminarium z hebrajskiej analizy retorycznej. Miłym zaskoczeniem było to, że RBS³ utworzyło specjalnie dla nas grupę polskojęzyczną, prowadzoną przez o. prof. Oniszczuka SJ. Warto również zaznaczyć, że w seminarium tym mogły brać udział tylko grupy zaawansowane, z dużą wiedzą na temat hebrajskiej retoryki biblijnej. Fakt, że zostaliśmy po raz kolejny zaproszeni, był i nadal jest dla nas ogromnym wyróżnieniem.

Od 25 września do 1 października 2016 roku wzięliśmy udział w „Trzecim seminarium poświęconym hebrajskiej retoryce biblijnej” (*Terzo seminario di apprendimento dell'Analisi Retorica Biblica*) oraz w „Piątej Międzynarodowej Konferencji RBS” (*Quinto Convegno Internazionale della RBS*) organizowanych przez „Międzynarodowe Towarzystwo do badań nad retoryką biblijną i semicką” (International society for the Study of Biblical and Semitic Rhetoric – RBS). Zajęcia, podobnie jak rok wcześniej, odbywały się w dwóch blokach czasowych. Razem z o. prof. Oniszczukiem SJ zajmowaliśmy się analizą retoryczną greckiego tekstu 13 rozdziału ewangelii św. Jana. W dniach od 29 września do 1 października grupa uczestniczyła w „Piątej Międzynarodowej Konferencji RBS”. Każdy dzień poświęcony był jednej konferencji i czterem komunikatom, prowadzonym w języku włoskim, francuskim, hiszpańskim i angielskim. Codziennie braliśmy więc udział w konferencji i dwóch wybranych przez siebie komunikatach, prowadzonych przez profesorów reprezentujących uczelnie z całego świata.

Ostatniego dnia, podczas konferencji plenarnej, opiekun Koła Naukowego Teologów WT UO, ks. dr Wacław Borek zaprezentował grupę studentów z Wydziału Teologicznego

² Monika Wanat, Michał Ludwik, Jan Opielka, Lucyna Skorupa.

³ International Society for the Study of Biblical and Semitic Rhetoric.

w Opolu w swoim referacie *Storia della nascita e primi anni di esperienza della sezione biblica del Circolo scientifico degli teologi della Universita Opoliensis*⁴ oraz prezentacji multimedialnej *Silenzio e dialogo come le fondamenta della metodologia trinitaria usata dagli studenti di Opole durante il lavori dell'analisi retorica*⁵. Uczestnicy konferencji zapoznali się z kilkoma informacjami, począwszy od tej, gdzie na mapie świata leży Opole, czym właściwie jest Uniwersytet Opolski i Wydział Teologiczny, skończywszy na historii rodzin i trzech latach doświadczeń grupy biblijnej Koła Naukowego Teologów WT UO, przedstawiając fundamenty metodologii trynitarnej, stosowanej w analizie retorycznej przez opolskich studentów.

Pod koniec 2016 r., w grudniowym wydaniu czasopisma UO „Indeks” (#7–8), ukazał się artykuł *Opolska szkoła retoryki semickiej na naukowych salonach*, w którym możemy przeczytać o wyżej opisanym wyjeździe do Rzymu.

Jak już wspomniałam, podczas seminarium razem z o. prof. Oniszczukiem SJ, zajmowaliśmy się greckim tekstem ewangelii św. Jana. Temat ten zainteresował mnie na tyle, że po powrocie do Polski, postanowiłam zagłębić się w analizę tego tekstu i oprócz jego kompozycji, wydobyć z niego interpretację i teologię oraz napisać pracę magisterską na temat 13 rozdziału ewangelii św. Jana w świetle hebrajskiej retoryki biblijnej. W związku z tym o. prof. Oniszczuk SJ podsyłał mi różne komentarze do omawianej Ewangelii. W grudniu 2017 roku obiecał, że po świętach Bożego Narodzenia wyśle mi kilka artykułów, które pomogą mi w pracy. Nie zdążył. 22 grudnia 2017 roku dostałam wiadomość, że o. prof. Jacek Oniszczuk SJ zginął podczas wspinaczki na zboczu góry Gran Sasso we Włoszech, przysypany lawiną.

Jaki był? Trudno powiedzieć. Poznaliśmy go, ale nie mogę powiedzieć, że go znaliśmy. Tygodniowe wspólne zajęcia i kilka prywatnych rozmów nie pozwalają na stwierdzenie, że kogoś się zna. Tak jest w tym przypadku. Mieliśmy okazję poznać jego kompetencje naukowe, zainteresowanie górami, ale nie poznaliśmy go prywatnie zbyt blisko. Z naszych obserwacji możemy wywnioskować jedynie, że był człowiekiem skromnym, zaangażowanym w swoją pracę, pomocnym, uprawiał sport, o czym opowiadał nam po ostatniej wspólnej konferencji w Rzymie, gdy razem z wszystkimi uczestnikami zasiedliśmy do wspólnej kolacji. Kochał góry, uwielbiał się wspinąć i zginął, zdobywając szczyt. Podczas mszy pogrzebowej kard. Kazimierz Nycz powiedział „Modlimy się o niebo otwarte dla o. Jacka, to niebo, do którego wspiął się na drodze świętości przez całe swoje życie”.

⁴ Historia rodzin i pierwszych lat doświadczeń grupy biblijnej Koła Naukowego Teologów Uniwersytetu Opolskiego.

⁵ Cisza i dialog jako fundament metodologii trynitarnej, stosowanej przy analizie retorycznej przez studentów z Opola.

Anna Białowąs, w imieniu przedstawicieli Koła Naukowego Teologów WT UO, dziękuje ks. Jackowi Oniszczukowi SJ za przeprowadzone seminarium naukowe.

Od lewej, od góry: Anna Białowaś, prof. Roland Meynet SJ, Patrycja Blaszkiewicz (s. Vianneya),
Poniżej od lewej: Monika Wąnat, dk. Tomasz Daniła, prof. Jacek Oniszczuk SJ, ks. Wacław Borek.
Najniżej: Michał Ludwik, Jerzy Bosowski, dk. Jan Opielka

